Groot Abcouder Dictee 2026 Uitleg

1. gelag	Betekenis: een moeilijke, pijnlijke of treurige situatie die je moet ondergaan (heeft niets met gelach te maken!)
2. gekukelekuud	Onomatopee = klanknabootsing, een woord dat fonetisch het geluid nabootst of suggereert dat het beschrijft. (vaak dierengeluiden)
3. possessief	Met ss en ss.
4. tekeerging	Aan elkaar geschreven: vorm van het scheidbare werkwoord *tekeergaan*
5. gedachtegang	Heeft het eerste woord (ook) een meervoud op -s? Dan schrijf je geen tussen-n
6. kip-of-eivraag	Bij een lang samengesteld woord (een zogenaamde samenkoppeling), krijgt de hele woordgroep verplicht koppeltekens.
7. per se	In twee woorden, zonder accent aigu: uit het Latijn overgenomen, niet Frans.
8. excessief	Met xc en dubbel s.
9. socialemediaverslaving	Samenstellingen schrijf je altijd aan elkaar.
10. excuustruus	Soortnaam voor een vrouw die om symbolische redenen is aangenomen, daarom geen hoofdletter, bovendien een samenstelling dus aan elkaar.
11. ‘s ochtends	‘s = afkorting van des
12. connaisseurs	Betekenis: een kenner of specialist op het gebied van goede smaak, kunst of gastronomie.
13. kosteloos	Een afleiding met het achtervoegsel -loos krijgt geen tussen-n.
14. locaties	Woorden die eindigen op de klank [-kaatsie] krijgen altijd een c.
15. gequeued	Betekenis: in de wachtrij, stam van werkwoord is queue dus ge+queue+d.
16. achterelkaar	Figuurlijke betekenis: aan één stuk door, zonder onderbreking of onmiddellijk.
17. pièce de résistance	Franse uitdrukking officieel als leenwoord opgenomen in de Nederlandse taal, denk aan de è en é.
18. tentoon	Een samensmelting van een oude naamvalsvorm, mag niet los geschreven worden.
19. zinnenstrelende	Het woord zinnenstrelende krijgt een tussen-n, het eerste deel van de samenstelling is afkomstig van het zelfstandig naamwoord zin, dat het meervoud zinnen heeft.
20. rembrandteske	Geen hoofdletter, het woord geeft een eigenschap of stijl aan en verwijst niet meer rechtstreeks naar de persoon.
21. clair-obscur	Koppelteken bij twee gelijkwaardige woorden. Hier licht en donker.
22. andere	‘Andere’ verwijst naar dingen, dieren, steden of zaken; dan geen ‘n’.
23. kamer en suite	Als je verwijst naar de kamers zelf, gebruik je de Franse woordgroep *en suite* ('in een reeks' of 'aansluitend'). Dit blijft een losse woordgroep.
24. cross-overs	Bij Engelse samenstellingen die bestaan uit twee gelijkwaardige delen of een combinatie met een voorzetselbijwoord (zoals *over*, *up*, *down*, *out*), krijg je een koppelteken.
25. graffiti	Dubbel f.
26. gerealiseerd	Voltooid deelwoordvorm; de eindklank r van de werkwoordsstam *realiseer* komt niet voor in ’T X-KoFSCHiP, dus +*d*.
27. gelaten	Werkwoord gebruikt als bijv. naamwoord bij sterk werkwoord → voltooid deelwoord
28. collega-kunstenaar	Tussen collega en een daaropvolgende functieaanduiding staat een koppelteken wanneer het gaat om iemand die dezelfde functie heeft als iemand anders
29. geappreciеerd	Voltooid deelwoord; de eindklank r van de werkwoordsstam *appreciеer* komt niet voor in ’T X-KoFSCHiP, dus +*d*. Denk ook aan dubbel pp!.
30. brandde	Verleden tijd; de eindklank *d* van de werkwoordsstam *brand* komt niet voor in ’T X-KoFSCHiP, dus +de. Daarom dubbel -***dd***e. Infinitief = afbranden

Groot Abcouder Dictee 2026 Uitleg

31. aangetaste	Werkwoord gebruikt als bijvoeglijk naamwoord daarom zo kort mogelijk; voltooid deelwoord + e.
32. potentiële	Potentiële met een trema, anders worden de klinkers verkeerd uitgesproken. Het trema geeft aan dat er op die letter een nieuwe lettergreep begint.
33. sjoege	Jiddisch. Betekenis: verstand, begrip, benul of reactie, antwoord. Bijna alleen in ontkennende uitdrukkingen.
34. pastiches	Betekenis: bewuste nabootsing van het werk of de unieke stijl van een andere kunstenaar.
35. Mondriaans	Eigennaam van de schilder, daarom met hoofdletter
36. verticale	In de Nederlandse spelling behouden we bij dit soort leenwoorden de **c** voor de letters *a*, *o* en *u*.
37. zover	Aan elkaar als het verwijst naar een tijdstip, een mate van voortgang.
38. kopieën	Omdat de klemtoon op de *ie*-klank ligt (**ko-píe**), schrijf je het meervoud met een extra **-e** en komt er een trema op de tweede *e*.
39. huisje-boompje-beestjeschilderijen	De uitdrukking *huisje, boompje, beestje* (de typering voor een rustig, burgerlijk leven) is oorspronkelijk een losse woordgroep. Nu gebruikt als vaste combinatie als één specifiek concept (samenkoppeling) daarom streepjes ertussen.
40. kunstaficionado	Betekenis: kunstliefhebber
41. onomatopeïsche	Betekenis: klanknabootsend
42. viscerale	Betekenis: met betrekking tot de ingewanden of interne organen.
43. cathartische	Betekenis: louterend, zuiverend of bevrijdend.
44. acquireren	Betekenis: het aankopen of in bezit krijgen van kunstwerken voor een collectie.
45. lobbyt	Tegenwoordige tijd + t
46. mecenassen	Beschermheren of geldschieters die kunstenaars financieel ondersteunen.
47. teneinde	Aan elkaar in de betekenis: om te, met het doel om
48. begrote	Werkwoord gebruikt als bijvoeglijk naamwoord, zo kort mogelijk.
49. lijdt	Werkwoord geen twijfel lijden. Betekenis: dulden, verdragen.
50. vleien	Iemand naar de mond praten.
51. gefikst/ gefixt	Betekenis: in orde maken. Mag ook gefixt.
52. vlijen	Betekenis: iets of jezelf heel zachtjes, voorzichtig of behaaglijk ergens neerleggen.
53. boud	Betekenis: moedig, onverschrokken, dapper of vrijmoedig. (ouderwets)
54. excelleert	Xc en dubbel ll
55. niveau	Eau. De spelling *nivo* is officieel fout.
56. ten einde	Betekenis: als iets afgelopen, voorbij of op zijn eind is.
57. gefêteerd	Betekenis: feestelijk onthalen, uiterst plezierig behandelen of trakteren, met accent circonflexe (dakje)
58. anderen	Verwijzing naar personen + n

Tips:

Oefen spelling met Beterspellen.nl

Voor Groene Boekje met Leidraad zie woordenlijst.org